

Історія 11
Лекція #4

1960 - 1970:

ПЕРІОД
НАЦІОНАЛЬНОї
СВІДОМОСТІ

- Відлига (thaw) яку започаткував Хрущов підчас таємної промови на XX Конгресі КПСР в 1956 р. дає поштовх (impetus) українським науковим та культурним діячам щоб наново почати творчість українською мовою.
- Реабілітовано письменників, поетів, драматургів, режисерів, науковців 20-тих, 30-тих і 40-вих років котрі були знищені і «забуті» або скреслені з історії за Сталіна.

- В 1961, на Конгресі Комуністичної Партії УРСР, вибрано Петра Шелеста першим секретарем КП Укр.РСР

■ Молоді письменники пишуть українською мовою, як наприклад:

- Василь Симоненко,
- Іван Драч,
- Іван Світличний,
- Ліна Костенко,
- Євген Свєрстюк,
- Микола Вінграновський,
- Ігор Калинець,
- Ніна Строката
- Олесь Гончар
- Василь Голобородько
- Михайло Горинь
- та багато інших

- На фото молоді літератори (справа наліво): Євген Сверстюк, Ліна Костенко, Іван Світличний, Іван Драч, Іван Дзюба, Микола Вінграновський у Спілці письменників України. Середина 1960-х рр.

- В 1968 надруковано Олесея Гончара роман «Собор», який відкриває нові ідеї про важливість українського коріння та зв'язків з козацькими пам'ятками та сучасною Україною.

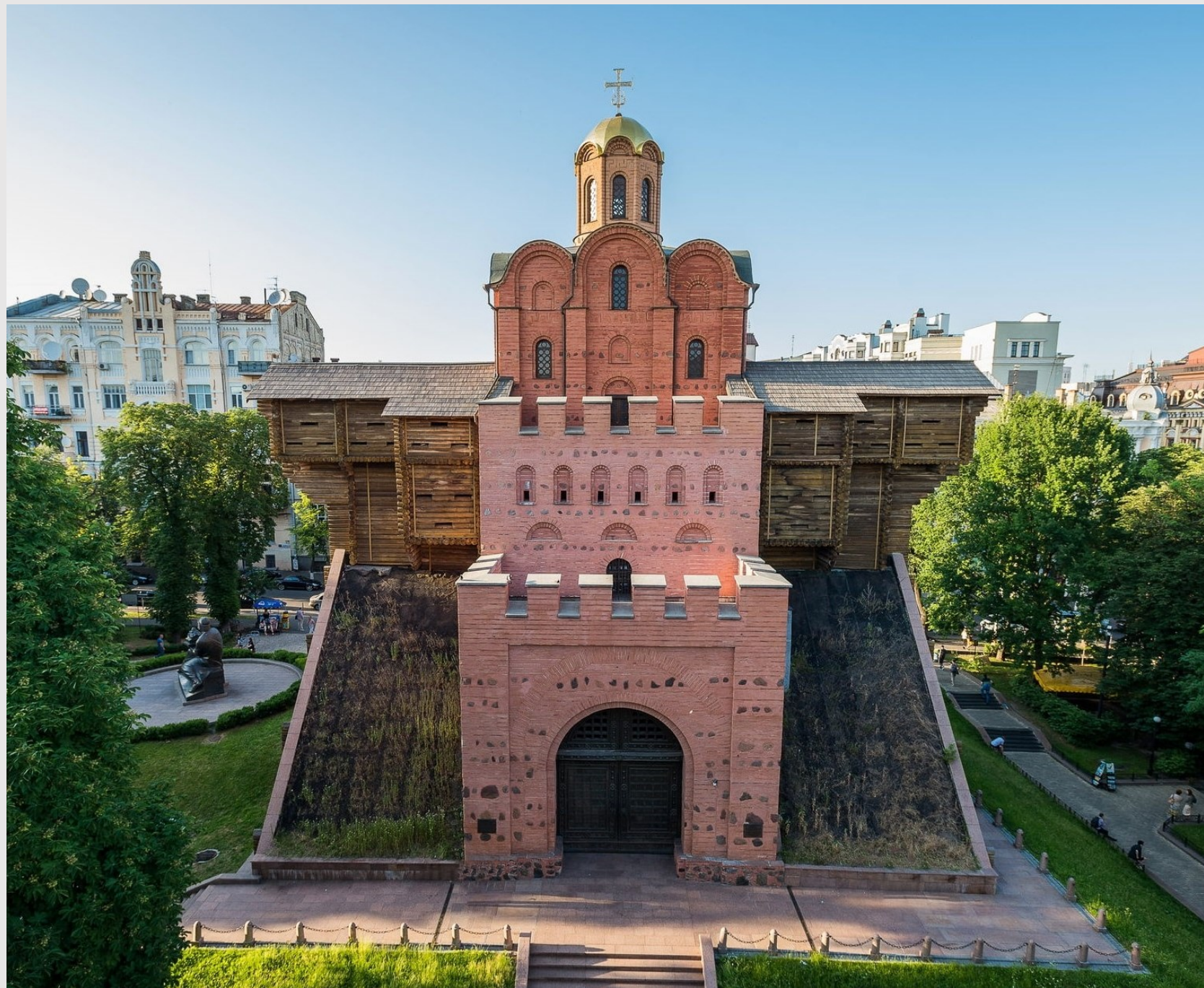
- Поява в 1966 «Українського товариства охорони пам'яток історії та культури» які стараються зареєструвати і зберегти пам'ятки української історії та культури – церкви, статуї, замки, будинки, музеї і тим подібно. Ця організація існує по сьогодні.

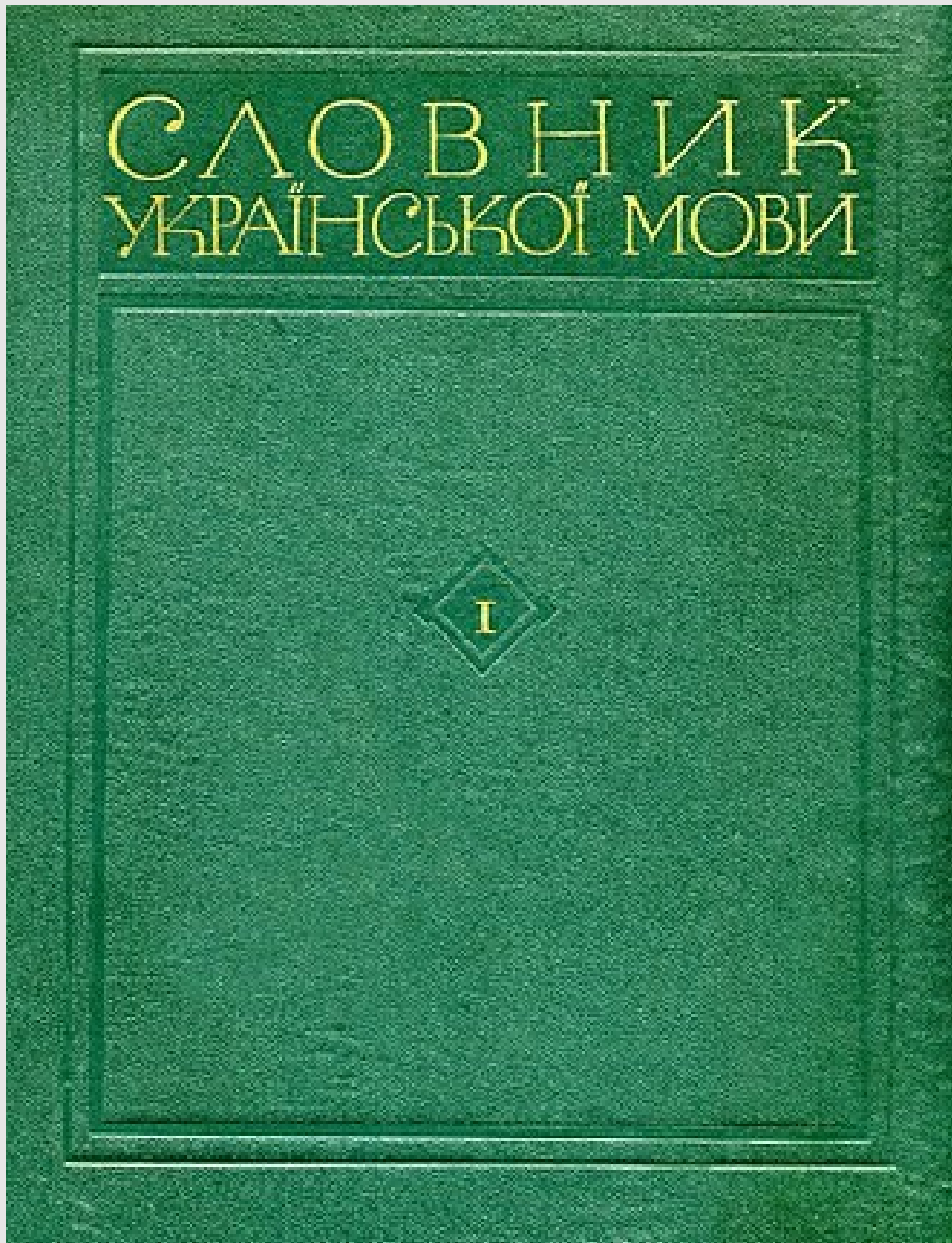

- В підготовці до 1500 ліття Києва відновлено багато пам'яток та історичних будівель в Києві та по цілій Україні.

- Побудовано реконструкцію Золотих Воріт в Києві.

- Видруковано нові словники української мови.
- В 1970, виходить *Словник Української Мови* в 11 томах (volumes).

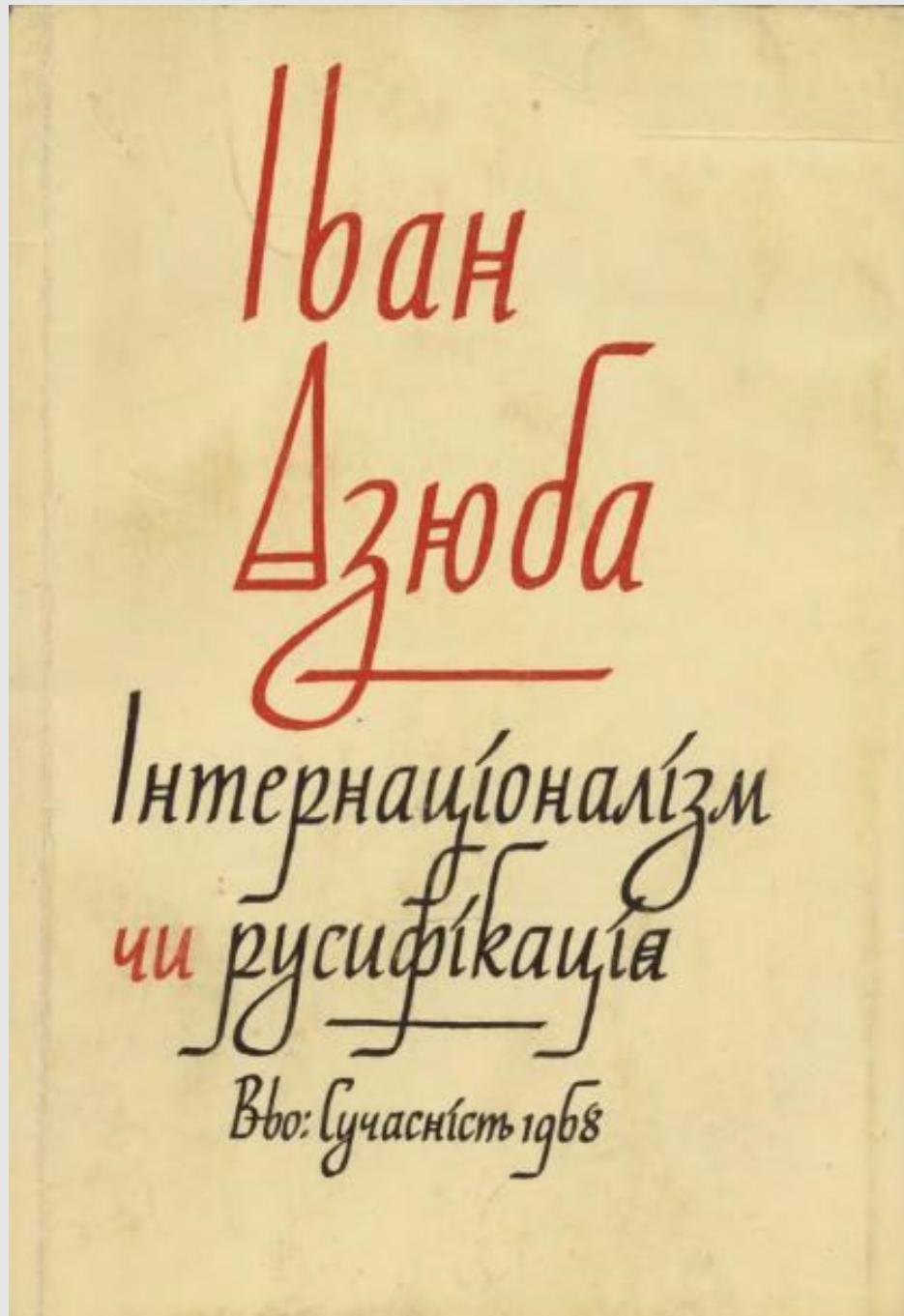

- Появляються нові українські журнали.
- Саме тоді в журналах і газетах, особливо з Києва, Львова і Харкова «*Ранок*», «*Україна*», «*Жовтень*», «*Вітчизна*», «*Прапор*» почали друкуватися поетичні та прозові твори шістдесятників, а журнал «*Всесвіт*» започаткував переклади літературних творів сучасних зарубіжних авторів.

- З висвітленням фільму «*Тіні Забутих Предків*», починається новий період розквіту українського кіно, і відновлення поетичного кіно. В наступних 10 років зроблено дуже багато фільмів українською мовою на літературні, побутові та політичні теми.

- До кінця цього періоду, відважніші письменники починають критику режиму, як наприклад Іван Драч який написав довгий критичний есей в 1967 р. – *Інтернаціоналізм чи русифікація.*

- Фото підчас арешту і суду в 1972-3 роках. Суд видав Дзюбі засуд на 5 років тяжкої праці.

- Ці зміни та відверте повернення еліти до українських тем та ідей, не задовольняє Москву, де від 1964 р. Секретарем Ком Партії стає Леонід Брежнєв.
- Брежнєв старається обмежити вплив розквіту *«українського відродження»* арештами та переслідуваннями, але Шелест не досить дбайливо ці завдання виконував.

- Хоча Шелест провадив двома хвилями арештів провідників народного руху, в 1965 і 1972 роках, Москва не уважала що він відповідно звертав увагу на проблеми зростаючої національної свідомості в Укр. РСР.

- Шелеста усунено з посту Ген. Сек. КП Укр. РСР в 1972 р. та оскаржено за український націоналізм, тобто за те що він не уважав Росію за старшого брата, та що вірив що національний комунізм був можливим (як і перед ним в 20-тих роках Скрипник і Хвильовий).

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2021 – всі права застережені

